

PLES UPÍROV

KOLEKTÍV TVORCOV POD VEDENÍM REŽISÉRA PETRA ORAVCA PRIJAL MOŽNOSŤ ZINSCENOVAŤ PLES UPÍROV S MAXIMÁLNOU ZODPOVEDNOSŤOU A PROFESIONALITOU

V dňoch 3. až 7. mája 2011 uviedla Katedra hudby Pedagogickej fakulty UKF v Nitre na doskách Starého divadla Karola Spišáka na základe licencie VBW International GmbH vo Viedni celoslovenskú premiéru muzikálu Ples upírov, ktorý realizovala Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre s podporou Európskych štrukturálnych fondov.

Išlo o prvé slovenské uvedenie titulu, ktorý mal svetovú premiéru v roku 1997 vo viedenskom Raimund Theater a odvtedy bol uvedený na mnohých divadelných scénach (napr. v Nemecku, Japonsku, Maďarsku či v Poľsku), vrátane newyorského Broadway. Muzikál s hudbou amerického skladateľa Jima Steinmana a libretom nemeckého dramatika, spisovateľa

a libretistu Michaela Kunzeho je inšpirovaný rovnomenným filmom Romana Polanského (v orig. The Fearless Vampire Killers) z roku 1967. Rovnako ako v spomenutom filme, nám muzikál rozpráva príbeh profesora Abronsiusa a jeho učňa Alfréda, ktorí sa pri svojom putovaní Transylvániou dostanú do odľahlej horskej dediny neďaleko sídla tajomného grófa Von Krolocka. Kým kultová Polanského snímka je predovšetkým hororovou paródiou ironizujúcou vampírske mýty a najmä príbeh o grófovi Drakulovi, Steinmanov a Kunzeho muzikál má bližšie k žánru melodrámy. Zameriava sa na vykreslenie romantického vzťahu medzi Alfrédom a krásnou Sárrou, ktorá očarúva aj upíra Von Krolocka. Aj ďalší hrdinovia sa zmietajú vo víre vášni a erotického iskrenia – napríklad i Sárin otec Chagal a jeho slúžka Magda. Hudobná zložka muzikálu je z väčšej časti zložená zo starších Steimanových projektov (napr. i z kompozície pre speváka Meata Loafa) a ústrednou skladbou je najväčší skladateľov hit Total Eclipse of the Heart, ktorý v roku

1983 preslávila Bonnie Tyler. Celý muzikál sa nesie v duchu popových, resp. poprockových skladieb z 80. rokov minulého storočia a je

evidentne smerované mainstreamovému publiku. Obsahuje aj dosť komických momentov búrajúcich melodramatický charakter diela. Tie sú často citáciou scén Polanského parodického filmu – napr. Abronsiusove a Alfredove pokusy o zneškodnenie vampírov alebo ich pokus o únik z upírskeho plesu. Originalitou a vtipom sa blysol i preklad Jána Štrassera. Od pôvodného libreta sa najviac vzdialil v piesni, v ktorej profesor Abronsius (Marián Hlavatý) ospevuje čaro slovenskej literatúry.

Kolektív mladých nitrianskych tvorcov pod vedením režiséra Petra Oravca prijal možnosť zinscenať Ples upírov s maximálnou zodpovednosťou a profesionalitou. Spevácke výkony, najmä ústredných postáv v podaní Jána Hyžu, Michaely Horňákovéj (Beáty Meszárosovej, Márii Lechmanovej), Dušana Musila, Vladimíra Hanáka a iných, znesú aj najprísnejšie kritéria. To isté platí aj o výkone živého orchestra pod vedením dirigenta Mareka Štrbáka, ktorého prítomnosť nie je na slovenských muzikálových scénach bežná. Ak sa dá inscenačnému prístupu niečo vyčítať, je to občasná ilustratívnosť, miestami vzťahujúca sa na realistickú scénu či na exponovanie tradičných inscenačných klíšé (napr. dedičania ozdobení cesnak-

KTO MUZIKÁL TVORIL

Hudba: Jim Steinman | **Libreto a texty piesní:** Michael Kunze
Podľa filmu: Romana Polanského | **Preklad:** Ján Štrasser

Réžia: Peter Oravec | **Produkcia:** Alena Čierna | **Dramaturgia:** Slavka Civiňová | **Scéna:** Peter Jankú | **Kostýmy:** Eva Kleinová | **Choreografia:** Elena Záhoráková a Marián Hlavatý | **Dirigent:** Marek Štrbák | **Zbormajster:** Iveta Štrbák Pándiová | **Zvuková réžia:** Pavol Brezina | **Hlasový pedagóg, korepetície:** Peter Ďurovec

Osoby a obsadenie:

Gróf von Krolock: Ján Hyža | Sára: Michaela Horňáková (Beáta Meszárosová), Mária Lechmanová | Alfréd: Vladimír Hanák | Profesor Abronsius: Marián Hlavatý | Chagal: Dušan Musil (Lukáš Števík) | Magda: Melinda Farkašová (Katarína Hudáková) | Rebeka: Miroslava Čajová (Michaela Gerhardová) | Herbert: Dušan Musil (Lukáš Števík), Juraj Dobiš | Kukul: Ladislav Tischler

Spevácko-tanečná company:

Monika Čermáková, Kristína Koprdová, Martina Palfiová, Alexandra Solčanská, Erika Strečková, Lucia Šutková, Juraj Dobiš, Patrik Földeši, Adrián Nagy, Lukáš Števík, Adrián Palotáš, Jozef Vančo

Tanečná company:

Lucia Adamcová, Beáta Belovičová, Natália Boháčiková, Diana Drgalová, Jarmila Hlinková, Diana Kamenistá, Daniela Koťková, Klaudia Lengyelová, Denisa Nedorostová, Nikola Novotová, Erika Sýkorová, Tomáš Bakyta, Dávid Černák, Vladimír Kovár, Ľuboš Topor

mi, typické kostýmy upírov a pod.). Dramaturgicko-režijná koncepcia nitrianskej inscenácie mala ambície interpretovať muzikál ako reflexiu povrchnosti súčasného človeka a metaforu globalizácie i unifikácie. Idea kritiky konzumnej spoločnosti je vskutku záslužná, škoda len, že v Plese upírov je prezentovaná tradičnými symbolmi (obraz dolára, fotky prosperujúcich miest). Tie tak splyývajú s konvenčnými výrazovými prostriedkami tohto produktu masovej kultúry.

S tvorbou režiséra Petra Oravca som sa prvýkrát stretol pred dvoma rokmi pri muzikáli Jozef a jeho zázračný plášť. Vtedy som oceňoval predovšetkým jeho prácu s divadelnou skratkou, ktorá mi v tomto predstavení chýbala. V Plese upírov režisérovi pomáha inscenovať príbeh i umocňovať atmosféru výpravná flexibilná scéna, bohatý svetelný park i premietané animované vstupy. Režisér sa však v tomto muzikáli rozhodne profesionálne posunul, či už pri koordinácii širokého kolektívu hercov, hudobníkov, tanečníkov i technikov, rovnako tak i pri narábaní s temporytmom. Aj divák, ktorý nie je fanúšikom popového retro soundtracku, ocení svižný spád muzikálovej inscenácie. Kým Oravcov Jozef a jeho zázračný plášť bol profesionálne zvládnutou študentskou produkciou, Ples upírov môžeme považovať za profesionálnu produkciu prezentovanú (zatiaľ) neprofesionálmi. Na jednej strane je muzikál dôkazom, že študenti a pedagógovia UKF a Súkromného konzervatória v Nitre dokážu vytvoriť predstavenie na špičkovej remeselnej úrovni, za ktorý by sa nemuselo hanbiť žiadne naše kamenné divadlo. Na druhej strane sa núka otázka, či by študentské produkcie nemali siahť radšej k originálnejším titulom a pokúsiť sa o ich menej konvenčnú interpretáciu. Ples upírov totiž nie je žiaden generačný muzikálový fenomén typu The Rocky Horror Picture Show, ale oveľa tradičnejším produktom zábavnej kultúry. Každopádne skúsenosť s takýmto druhom hudobného diela môže byť pre mnohých účinkujúcich študentov a zainteresovaných tvorcov tejto muzikálovej produkcie prínosom pre ich ďalší tvorivý a profesionálny rozvoj.

Mgr.art. Štefan Timko, foto: LB

